

НОВИТЕ ИКОНОМИЧЕСКИ ЗНАНИЯ И ИКОНОМИСТИТЕ

Колко много млади хора напускат всяка година икономическите институти с червени дипломи — атестат за висша квалификация! И в техните полужителни знания никой не се съмнява защото сметано им и бързо навлязване в практиката е неоспоримо. Година, две и тя е опозната овладяна.

Но, минават още три-четири години и те специалистите, се оказват изцяло в плен на безспорно несъвършената практика в повечето случаи загубили връзка с най-новото в стопанската наука, с притъпено чувство към новите форми на организация на производството, инертни специалисти. Същото, ако не по-лошо е положението с голяма част от средните стопански кадри.

А практиката е жива. Ах, колко голям враг е тя на зостал! Ето само в планирането през тази година какви съществени, значими са промените! Голямата самостоятелност, получена в разположение, безспорно е положителна. Опитът е богат, дълголетен и няма опасност да се изкористи хубавото дело. Но колко по-ползливо, резултатно би било, ако специалистите пристъпяха към тази нова практика на планиране с непосредствена помощ на науката, от която имаме възможност да се ползваме, защото едно от икономическите висши училища е в окръга ни!

А нито планиният отдел при Окръжния народен съвет, нито някои от градските съвети, нито отделни по-големи предприятия потърсяха тази помощ. При по-голямо доверие научните работници биха могли да се използват и при разрешаване на други въпроси, които сега ни затрудняват, като заплащането на труда на механизаторите, изчисляването на икономическия ефект от рационализациите, преминаването към твърдо гарантирано заплащане на труда в кооперативните стопанства, взаимоотношенията между МТС и тракторно-полевата бригада, нейната организация, преминаването към кредитране по оборота, съставянето на бюджетите при новите условия и др.

Самите научни работници не биха пропуснали благоприятната възможност да допрат по този начин по-непосредствено до практиката. Формите, които ще

приме тази връзка, могат да бъдат различни.

Окръжните ръководства на профдружествата окръжното ръководство на НТД-ва разпоказано, провеждат някои инициативи за запознание на инженерите и техниците с новостите на науката. Ние не рядко виждаме обявление, слушаме съобщения за сказки, лекции, прожекции. Но тези грижи не достигат до икономистите. Защо? За помощта се търсят, съвсем малко.

Въпросите, които занимават инженерите и техниците, в повечето случаи са прелетени с въпросите на икономиката и организацията на производството. Дори отлеано взети, те са много важни. Не заслужава ли тогава да се създаде и икономическа секция към окръжното ръководство на НТД?

Миналата година отведнаж ни убеди в ползността си една нова форма за разрешаване на въпросите на производството и подигането на квалификацията на кадрите — икономическата конференция. Макар намалените пореди неопитност, резултатите и в Държавни захарни заводи в Г. Оряховица и в някои търговски предприятия за нас, имаме. Но докато тогава околните и градските комитети на БКП, ръководствата на профдружествата се надпреварваха да уреждат научни конференции, сега тази форма е забравена. Защо? Първото шестмесечно изтече. То ще покаже кои въпроси заслужават специално внимание. Добре би било да се сетим и за икономическите конференции.

Така че преди въпросът за усъвършенстване на икономистите да бъде разрешен, тъй както е уреден за лекарите, учителите, инженерите, той може да бъде решаван с други форми, които безспорно само ще допълват и подпомагат, ще подтикват към основното — самоподготвянето. А полезно е много и полезно и необходимо да се поддържат във форма и разширяват икономическите знания и интереси, да се върви лък до лък с науката, не само защото по този начин не ще остане място за други, празни карьеристични интереси, но и защото че ще се използват повече скрити сили в борбата за икономически прогрес.

Д. ПАНАЙОТОВ

В редиците на младите

На трудов пост

ПIONEРЪТ-ОТЛИКНИК **РУМЕН ИЛИЕВ РАБЧЕВ** ОТ С. БЯЛА ЧЕРКВА Е ОБЕЩАЛ ПРЕД СВОЯТА ОРГАНИЗАЦИЯ ДА ДАДЕ ПРЕЗ ТОВА ЛЯТНО ПИОНЕРСКИ ТРУД ЗА РОДИНАТА — 40 ТРУДОВИ ДНИ В ПОМОЩ НА КООПЕРАТИВНОТО СТОПАНСТВО В СЕЛОТО. ОТ 10 ЮНИ ТОЙ РЕДОВОНО ДОСТАВИ СОЧЕН ФУРАЖ ЗА СВИНЕТЕ.

Снимка: Г. ДОНЕВ

В тези напрегнати дни за работа пионерите и комсомолците са на своя пост. На призива на Партията и Правителството за събиране на повече билки се притокоха пионерите от с. Козлово. При план 1,500 кг., те са предали на селкоп над 1,000 килограма. Най-много лайка са набрали и предали пионерите

ГРУПА КОМСОМОЛЦИ СРЕДНОШКОЛЦИ ОТ С. ПИСАРЕВО, ОБОСОБИЛИ СЕ КАТО ОТЕЛИНО ЗВЕНО СЪС ЗВЕНОВОКА **ИОРДАНКА ПЕТКОВА**, СИЛАЖИРАТ СНИМКА: М. НИКОЛОВ

БРИГАДАТА РАЗВЯ ЧЕРВЕНОТО ЗНАМЕ

Над определената за бригадата сграда се развя червено знаме. Това знаме слотни 48 средношколци от кооперативното стопанство „В. И. Ленин“ което обхваща селата Върбовка, Бутово и Димча.

Заредиха се хубави летни дни. Рано заран над селото се разнася хубава младежка песен. Средношколците отиват на работа!

Три дни бригадирите търсеха плевели от кооперативните ниви. В разстояние на един работен период те очистиха 110 декара памук, обрнаха и събраха 100 декара сено.

Обед. Над бригадирския ла-

Еленка Петкова Янкова, Велика Дим. Цветкова, Кръстина Па, Йорданова и други.

Пионерите от дружина „Г. Бенковски“ в с. Леденик предала 230 кг. лайка, а тези от дружина „Др. Марин Димитров“ в с. Ново село се притокоха на помощ на ТКЗС за отглеждане на бубите. Само за един ден те набраха и предала 250 кг червичен лист, а на следващите два дни 600 кг.

Като възрастни работят младежите в звеното на Андрей Михайлов от с. Димча. Двуделният деклар кооперативен разсадник с тополи, ракета, акациевы дръвчета, борчета и други декоративни растения вече окопаха два пъти. Предвидено е още два пъти да го окопят. В момеият плевят появивилите се плевели в маточниците. Петдесетинта деклар овицна градина е в добро състояние. За нея те положиха много грижи до сега. Редовно излизат на работа младежите Иван П. Княрев, Ганка Стефанова, Тодор Боянов и други.

Не отстъпват по работа и комсомолците от средношколските бригади при кооперативното стопанство „Балаванска битка“ — с център с. Балван. Само за един ден комсомолците от Ново село набраха 100 кг червени и 220 кг черничев лист за бубите на стопанството. А комсомолците в с. Балван оплевиха 50 декара арпаджик. Най-добре работиха Балванските средношколци от десетите класове.

(По дописки на: Ил. Нестаров, Ив. Морев, Д. Тодорова, З. Захариев, Ив. Бейков и Г. Василев)

Ив. Димитрова, дописник

ПИОНЕРСКА

ИНИЦИАТИВНОСТ

Дворът на училище „Христо Ботев“ в с. Минда е превърнат в малък парк. Посапаните с червена стурия ален, разкошно разцъфналите цветя, фонтанът, пастроцветните декоративни храсти спират погледа на всеки минавач.

Ако ли пак навлезеш по-навътре в него ще видиш и красиво написаната табелка —

„Географска площадка Магелан“. Тук е изправил снага ветропоказателят. И лек ветрец ли духне той започва да се раздвижва. Грейне ли пак слънце, стълчевият часовник показва колко е часът.

Измеренията извършват пионерите. Те водят дневник.

Обзаведен е и кабинет по химия и физика. В дърводелския работилница учениците саморъчно си изработват много от пособията и помагала, необходими за кабинетите.

Сега, когато училището е останало с един прислужник, пионерите се грижат за цветята и поддържането на чистота и ред в района на училището.

Кр. Дайнов

Те ще представят окръга

Всеки следобед, когато Царевец се унесе в старческа дрямка, от салона на Пионерската дом долитат чудни звуци — смес от песен и струни инструменти и от време на време музика на тълпа. Не, това не са песни, дошли от забвенията на вековете, дошли в просяния на които Царевец се е насладил. Не прелива в тях робска неволя и копнеж за свобода.

Това са песни, които идват направо от нечи сърца, песни, които разказват за новия живот, за язовирите, за хлестите полета и за хората, които работят по тях.

Надига се на пръсти старият хълм и вижда — пее вокална група на училище „Н. И. Вапцаров“, обединена с групата от с. Виноград. Свирят виоградските гдуларии.

А след малко тълпата зачестява, гласовете затихват и ситни тропот изпълва въздуха. „Иха-ха-а-а“ — извива детски глас. А това е танцовата група при училище „П. Р. Славейков“. Изпълнява познатия вече на търновските граждани танц „Сърневоание“.

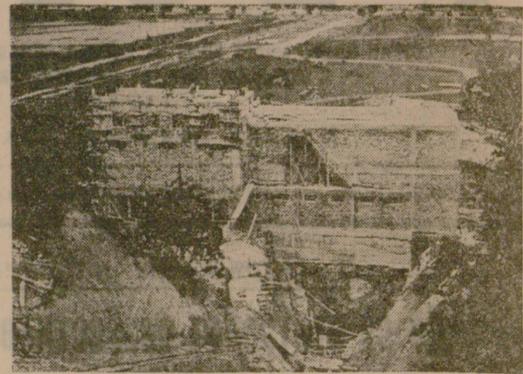
Чуди се старецът от вековете: кое е накарало тези деца да надпуснат игрите, реката, хубавите прочитни книги и така упорито да дозвучават своите песни и танци! Заслуша се в разговор през почивките и чува шепот за фестивалния вълк, с който ще пътуват, мечти за пребиваването ни в София, за Мавзолея, за зоологическата градина и за самия фестивал.

С нотки на неспокойство си говорят малките гдуларии за някакъв сериозен съперник от Гръцко. Всичко е ясно. Това са пионерските състави, които ще представляват окръга на фестивала.

Когато окръжният отдел „Пролетта и културата“ излезе с решението да се обединят съставите на училище „Н. И. Вапцаров“ и с.

Време на народната власт

Новата ВЕЦ „Росица—2“

На главния напоителен канал на язовир „Ал. Стамболийски“ (в землището на с. Росица) се строи нова водно-електрическа централа „Росица-2“ с мощност 3,000 квч.

Централата ще бъде оборудвана само с български машини.

В чест на 15-та годишнина на Девети септември кофражиската бригада на Христо Кожухаров изпълнява дневните си норми 170 на сто в отводническите бригади на Васил Цветков и Васил Горчевски — 140 на

сто. Вместо на 31 август както е предвидено по плана, те вече предават — 2 месеца предсрочно сградата за монтаж на машините.

Предвижда се до края на 1959 г. ВЕЦ „Росица—2“ да бъде пусната в пробна експлоатация.

На снимката: Сградата на ВЕЦ „Росица—2“

Г. Мусински

Повече почиващи на море

През последните години профкомитетът при пристанището в Свищов направи много за почивката на работниците, но по-лучените карти за почивните станции на нашето Черноморско крайбрежие все недостигаха. Това накарало профкомитетът с председател Андрей Христов, партийният секретар А. Тонев и другари от администрацията още в началото на тази година да се замислят какво да се направи, за да се изпратят повече работници на почивка. При коллективния ум измисли. При подпомагане на сучениите врати на пристанищните складове с нови отпадъчните материали се използваха и се построи подвижна вила (дървена барак)

В извършването време механизатори и дърводелци успяха да построят желаната от всички подвижна вила, състояща се от 3 етажа. По решение на профкомитетата тя бе пренесена в черноморския курорт „Несебър“ и там е сподобена. Първата смяна започна летуване от 25 юни. Разпределени по сменя през настоящия сезон ще могат да възстановят своите сили 52 работника, извън картите, които ще се получат от профсъюза.

От отпадъчни материали днес профкомитетът на пристанището Свищов разполага с тристаи вила, обзаведена с легла и необходимите удобства за пълноценна почивка.

Хр. Гъмзаков, дописник

Литературно четене

В литръжочка „Димитър Поплянов“ при читалище „Надежда“ Търново, където членуват 36 работници, служители и ученици, растеж млади литературни работници и разказвачи. Кръжокът редовно урежда сбирки и литературни четения.

На 27 юни той посрещна гости от литературния кръжок в Рус-

се. През деня те се запознаха с Търново, а вечерта бе уредено общо четене, посветено на 15-годишнината на Девети септември и 90-годишнината от основаването на читалище „Надежда“. Особено силно впечатлението направи стиховете на Матей Шопкиня.

Г. Гералиев

ИЗУЧАВАМЕ ИСТОРИЯТА НА РОДИНИЯ КРАЙ

Търновският затвор — затвор музей

По решение на Политбюро на ЦК на БКП вившият Търновски затвор се превръща в затвор — музей.

Под историческата сграда на Градския народен съвет, строе на от талантливия български майстор Кольо Фичето, над стръмния бряг на р. Янтра се извисяват високите каменни стени на стария Търновски затвор.

Построена в годините на черното турско робство, повече от осем десетилетия тази мрачна сграда е служела на турските поробители и български капиталисти като средство за поддържане на народните маси в покорност.

Началото си този затвор води от епохата след Кримската война 1853—1856 г., когато българското национално-революционно движение навлиза в нов, решителен етап. Народните маси се вдигат на борба, зачестяват въстанията против турския поробител. Като едно от средствата за борба срещу революционния подем на народа, в 1861 г. бил построен търновският затвор.

Изграден изцяло от камък, с дебели близо един метър каменни стени, затворот е символ на петвековната турска тирания. В неговите влажни килии години наред са чезнали поколения борици за народни правдини. И днес тази сграда стои и напомня за мрачното минало. Но тя не е вече затвор. Между ней-

ните дебели стени, в мрачните и влажни килии ще бъде разгледана експозицията на затвор-музей.

С тази задача се зае коллективът на Окръжния музей. В продължение на половин година музейните работници издирваха, събираха и проучаваха материали, свързани с миналото на затвора. От архивите в страната, от потомци на стари революционери, лежали в Търновския затвор, и бивши политзатворници бяха събрани хиляди документи, факсимилета, ценни вещи, свързани с живота и борбата на героите. Постепенно се разкриха нови и нови страници от забудената в мъглата на миналото история на затвора и затворниците борби.

В експозицията посетителите ще види материали и документи за първите борби, хвърлени в новопостроения затвор през 1862 г. след разгрома на Хаджиистаревата бунта.

В Търновския затвор са лежали и много от видните ръководители на национално-революционното движение в България, между които легендарният хайдутин Филип Тотю, войводата Стефан Караджа, апостолът на свободата Васил Левски и много други.

Тук през годините на героичната Априлска епопея 1876 г. са били затворени над 1,000 души участници във въстанието. Заловени и затворени били ст.

Пешев и И. Карагьозов от Севлиево, Ц. Достабанов от Габрово, Т. Каблешков от Копрявица и др. След разгрома на поп Харитоновата чета в Дряновския манастир в Търновския затвор бил хвърлен народният учител, поет и революционер Бачо Киро Петров от Бяла черква.

Наред със снимките и документите посетителите ще види и многобройните варварски инквизиционни средства, с които са си служели турските палачи. Те ще бъдат подредени в мрачните подземни килии, в които почти не са прониквали слънчеви лъчи и въздух.

И след освобождението на България от турско иго затворот продължил да служи на новите експлоататори. Мястото на поборниците за народна свобода бе заето от продължилите на тяхното дело — борците за класова свобода.

С много снимки и документи в затвор-музей ще бъде показана дейността на първите социалисти у нас. В експозицията ще се видят снимките на Никола Габровски Гаврил Георгиев Георги Бакалов, Стефан Дабев и др., които заради социалистическите си идеи и смелите изобличителни критика на капитализма и монархията бяха хвърлени в затвора.

Под вилането на Белската октомврийска социалистическа революция и измъчен от граби-

телската империалистическа война, българският народ под ръководството на Партията засили борбата си против капитализма. След държавния фашистки преврат на 9 юни 1923 г. населението от Търновския край се вдигна на въоръжена съпротива. След потушаването на въстанието затворот беше префрлан от въстания. Килиите му се оказаха тесни да поберат възстанията на народ, Участниците и казармите на Търново бяха превърнати в арестувани въстания. Разярната буржоазия подложи на зверски инквизиции заловените берци.

Подпомогната от Коминтерна, БКП в съюз с трудещите се селяни организира и проведе през 1923 г. славното Септемврийско въстание — първото в света антифашистко въстание. На отделни табла в експозицията ще се покажат материали говорещи за тези героични дни, за жестоките зверски инквизиции на фашизираната буржоазия, за лютия живот на затворниците-септемврийци.

След неуспешния край на въстанието Партията бързо възстановява своите редици. Изплатена от това буржоазията инсценира редица политически процеси срещу партийни дейци. В експозицията ще се видят документи от инсценирания през 1925 г. процес срещу Окръжния комитет на Партията. Първият обвиняем в този процес е известният деец Васил Мавриков. Ще бъдат показани обвинителния акт на прокурора, смелото възращение на Мавриков срещу обвинението, в което той сочи че ще се защитава сам, смъртната присъда, която се произнася над него и на Борис Богданов, но която под напора

на трудещите се маси бе заменена с доживотен затвор.

Централно място в експозицията заема материалите от най-големия процес през 30-те години срещу Партията, известен под името „Процесът на 93-та“. Между материалите на този процес са многобройните протести и възращения на трудещите се у нас и цял свят насочени против процеса, за неговото прекратяване и освобождение да се даде на всички подсъдени. Тези документи говорят за класовото сътрудничество на трудещите се от цял свят за интернационалните връзки на нашата Партия.

Ще се видят документи и от други процеси от този период, между които и протокол от заседанието на съда, който сочи за смелото държане на героички загиналия по-късно в борбата против фашизма фабричен работник и професионален революционер Георги Генев, който смело в заседанието на съда без страх от смъртна присъда извика: „Да живее свободна България! Да живее другарят Димитров!“

През годините на Втората световна война, когато нашата страна беше поставена под хитлеристкия ботуш, угнетеният трудов народ под ръководството на Партията се вдигна на въоръжена борба. Военно-политическия съюз започна да действа отново. Организиран бяха стотици процеси срещу антифашисти. Килиите на Търновския затвор отново се напълниха с политически затворници.

В отделни килии ще се видят множество обвинителни актове и присъди, възращения на подсъдени, протоколи за изпълне-

ние на смъртни присъди. Тук ще бъде показана снимката и делото на смелия ятак на партизаните от с. Яново дядо Дончо Паназов, по което дело са подсъдени членовете на цялото му семейство. Въпреки издевателната смъртна присъда срещу него, той въдъхваваше по-младите политзатворници и възхваляше вярата за близката народна победа.

Ще се видят много документи от голямата процес в Севлиево, по който бяха подсъдени 71 антифашисти. В този процес бяха произнесени 11 смъртни присъди.

В експозицията ще бъдат показани материали от голямата процес срещу габровските работници, по който бяха подсъдени 36 работника-антифашисти.

На специално табло ще се постанят снимките и съдебните документи на лежалите в Търновския затвор и обесени партизани: Владимир Петров Енев, Ахмед Татаров, Иван Христов Стоянов и Ангел Денчев Георгиев. Между тези документи се намират и протоколите за изпълнението на смъртните присъди на тези герои. Това навъва ужас и безпределна омраза към врага.

Документалната експозиция ще завърши с материали, които показват Деня на свободата, а който вратите на затвора се разтвориха и излезнаха на свобода завинаги народните борци.

Освен документалната част предвижда се подреждането на отделни килии и други помещения така, както са били в годините на турско и фашисткото иго. В подземните ще се възстанови мрачната обстановка на турска затвор; в една от килиите на първия етаж ще

се покажат средствата, с които са били извършвани арестуваните в полицията, а в други две — обзаведената при която са били поставени и живели родните снове. Ступените стени и тесните килии-едночки на карьера ще напомнят за тежките условия на живот, на които са подлагани наказаните за своето непокорство и борба против затворническия режим политзатворници.

В отделни материали ще се покажат връзките на политзатворниците с Партията и народните маси. Други експонати — оригинални книги, записки, коопспекти на историята на КПСС ще свидетелствуват за непрекъснатата политико-просветна работа, ръководена от затворническата партийна организация и подготвката на затворниците за бъдещата народоползена дейност.

В една от килиите ще се възстанови червеното знаме, издигнато през кумина на затвора в 1934 г. в чест на Октомврийската революция.

В двора на затвора ще се възобнови накованата, върху която са били оковани във вериги осъдените на смърт политзатворници, а в работилничите ще се покаже как са били експлоатирани затворниците.

Търновският затвор-музей, първият и единствен по рода си у нас, ще бъде открит в деня на 15-годишнината от народната победа и ще съдействува за по-нататъщото повишаване на комунистическото възпитание на трудещите се.

Хр. НУРКОВ
Д. ОБЧАРОВ
Н. БОНЕВ

уредници в Окр. народен музей

В. „БОРБА“

бр. 79 от 2. VII. 1959 г.

За повече мляко от крава

Кравермата в Търново е филиал на ДЗС — Горна Оряховица. С всяка измината година колективът подобрява работата си, бележи по-добри производствени успехи.

Преди няколко дни тук се състоя съвещание за обмяна на опит. Дошли бяха доящите от ДЗС — централа и филиалите му. Изнесени бяха два доклада — първият от гл. зоотехник на стопанството Димитров и вторият от управителя на кравермата Работилков. Изтъкнато бе, че до края на май в кравермата на Търново е надояно по 1,680 л. мляко от фуражна крава и че то е с най-висока себестойност. Режимът на хранене, поене и чистене тук става в строго определено време. В точно определено време се пускат кравите на паша и разкопка. С този режим те са свикнали и, щом настъпи времето, сами започват да се готвят.

На съвещанието се изказаха много от присъстващите. Разказвайки за своята работа, те изразиха и доволството си от работата и постиженията на търновци.

До 9 септември доячт Георги Ганчев от Г. Оряховица обеща да надоя по 3,500 литра мляко от крава, а до края на годината по 4,500 литра.

Иван Ченков, дописник

За прибиране на реколтата активно се включиха и борците от нашата Народно армия. На снимката: Боецът Петър Димитров на работа в ДЗС „Совата“.

Снимка: М. Николов

РАЗКРИВАЙТЕ НЕПРЕСТААННО РЕЗЕРВИТЕ!

СПЕЦИАЛИСТЪТ СЪВЕТВА

ОБЕЗМЕТЛЯВАНЕТО НА ЦАРЕВИЦАТА В ХИБРИДНИТЕ УЧАСТЪЦИ

Един от основните резерви за увеличаване на добивите от царевичката е внедряването на високопродуктивните двойни междulinейни хибриди. В сравнително опити и масовата практика те дават средно с 30 — 35 на сто по-високи добиви при еднакви други условия.

През настоящата година в Търновски окръг е засята общо над 21,000 декара царевичка за производството на семена от двойни междulinейни хибриди ВИР-42, Охайо-С-92, Визконтин-641-АА и други. Изпълнението на тази отговорна задача е поверена на най-добрите семеноводни обединени стопанства в окръга: в с. Камен — 4,000 дка, в гр. Павликени — 1,800 дка, в с. Обединение — 1,500 дка, Долна Липница — 1,500 дка, ДЗС „Лунав“ — 1,000 дка и много други по 1,000 дка.

В резултат на положените грижи и благоприятните условия хибридни участъци в повечето държавни и кооперативни стопанства засега са в много добро състояние. Обезметляването на растенията от майчината форма в хибридна участък царевичка е най-важното и отговорно мероприятие при получаването на високодобивни хетерозисни семена. Ако не се премахнат своевременно и без остатък метлиците от растенията на майчините редове, много от царевичните зърна ще се окажат нехитри, няма да могат да се разпознаят и отделият от хибридите. С това ще се нанесат големи загуби на стопанствата.

През настоящата година площта на хибридни участъци по стопанствата е много по-голяма. Съотношението между майчините и бащините родителски форми е 6:2 или 4:2. Растенията се развият силно и дружно ще изметлят. Обезметляването съвпада с прибирането на реколтата. Тези условия налагат да се вземат сериозни организационни мерки от страна на управителните съвети на ТКЗС, агрономите, полеводно-тракторните бригади и звеновите за сръчното и качествено извършване на обезметляването. Опитът на ТКЗС в с. Долна Липница и другите чели семеноводни стопанства показва, че площите трябва да се разделят по звена и отделни работници с отговорник за всеки участък.

Няколко дни преди изметляването се установява наблюдение на растенията от майчината форма, като се обхваща целия участък. Появилите се метлици трябва да се премахват веднага

щом се покажат над върхния лист от растението. Практически това става така: работникът преминава между два майчини реда и внимателно оглежда всички растения. Като види метлица, той я хваща с ръка и с рязко движение нагоре я изтръгва от стъблото, без остатък. Най-добре е това да се извършва в сутринните часове, когато тургурата на растението е най-голяма и метлиците са най-крехки. Така го извършваха през миналата година кооператорите от ТКЗС в с. Долна Липница, след което отиваха на жътва. При необходимост то може да се извършва през целия ден. Работата с ноще трябва да се избягва, тъй като може да остане част от метлицата между върхните листа и да хвърли прашец. При премахването на метлицата не трябва да се разкъсват върхните листа на растенията. Последното води до намаляване на добива.

Изметляването на растенията продължава 7 — 12 дни с най-голяма интензивност в средата на периода. Необходимо е ежедневно да се обхождат всички редове от майчината форма и да се премахват без остатък появилите се метлици. Особено в началото и през целия период на обезметляването агрономът и отговорникът на участъка от стопанството трябва да проявяват действен контрол, за да не се допусне обезметляване на растенията от бащините редове (маркирани с коноп, фасул, слънчоглед), или обезметлени растения от майчините. Към края на изметляването, когато в майчините редове останат до 4 — 5 на сто обезметлени растения, метлиците на които още не са се показали, с цел да се освободи работната ръка, може да се обезметлят и тези растения, като метлиците им се изскубват заедно с върхните листа.

Едновременно с обезметляването се премахват и появилите се брести (странични израстъци) на майчините растения, ако има

таква. Братята на бащините растения се оставят, тъй като метлиците им дават допълнителен прашец за по-пълното оплождане на кочаните от майчините растения. Отстраняват се всички нетипични за съответната родителска форма растения (отскокчи). Премахват се и всички болни и слаборазвити растения. Нападнатите от главия се изрязват, изнасят извън участъка и се заравят в земята.

За по-пълно оплождане на кочаните от майчината форма с прашец от бащината се препоръчва извършване на допълнително опрашване. По време на масовия пъфтеж на царевичката, сутрин след вдигане на росата, се прекарва опънато въже, което слабо докосва разцветелите метлици. Това се повтаря 3 — 4 пъти.

По време на обезметляването на хибридни участъци се правят задължително два пъти полско обследване от агроном-апробатор. В случаите, когато при двете полски обследвания се установят необезметлени или неправилно обезметлени майчините растения повече от 3 на сто в участъците за двойно-линейните и сортолинейните хибриди и повече от 1 на сто в участъците за просто-междulinейните хибриди, участъкът се бракува от апробатора или други натоварени отговорни лица.

При обезметляването хибридният участък се отива. За да се получат по-добре охраниени семена, е необходимо да се извърши окопаване. Има всички условия да се получи богата реколтата от високодобивни хибридни семена. С това ще изпълним поставената ни задача през следващата година да засеем цялата площ на царевичката със семена от двойно-линейни хибриди.

Евтим КОЛЕВ
главен агроном при Окръжното управление „Сортови семена“ Търново

Полването на късните домати е главна задача пред кооператорите от обединеното ТКЗС с център с. Алево.

На снимката: Поливачът Светослав Сташкин, от трето звено на градинарската бригада в с. Хаджидимитрово напоява с изобилна вода лехите.

Съзнателен труд

С голям интерес служителите при Окръжното управление на МВР — Търново посрещнаха решението на Централния комитет на БКП и Правителството за включване на служителите в материалното производство.

Комисията по трудови инициативи при Градския комитет на Отечествения фронт и ГНС определиха обекта за работа. Въложил ни се да пресечем и изчистим до равнището на шосето част от хълма „Боруна“, срещу входа за парка „Българо-сръвската дружба“ и го подготвим за цветна градина-парк.

Още на 23 март т. г. сутринта започна работата първа група с отговорник капитан Тинчо Колев, секретар на учреденския партин комитет. Бригадите бързаха кой повече пръст да изкопае и кой повече пълни колички да извози. По

ОБЩЕСТВЕН ПРЕГЛЕД

Напредък в работата

При изпълнение на плана за 1959 година стопанското и профсъюзното ръководство на фабриката „Балкан“ в Търново работят много на набелязаните 25 организационно-технически мероприятия. От 13 мероприятия, срокът за изпълнение на които изтича, 10 са изпълнени. Не са изпълнени само 3, но това не зависи от предприятието. Не е осигурено пускането на хладилна машина и кожухотръбния изпарилат, направата на които е забавена от друго предприятие. Не е завършено и разширението на цех „Бабени“.

Контролът по изпълнението на мероприятията се извършва от профкомитета и стопанското ръководство. Съществена слабост е, че организационно-техническите мероприятия не са написани и поставени на видни места в работните помещения, за да се осигури обществен контрол.

Профкомитетът самостоятелно не се е занимавал с изпъл-

нението на организационно-техническите мероприятия, а съвместно със стопанското ръководство и така е по-резултатно. Общият икономически ефект от набелязаните подобрения се очаква да бъде 281,000 лева. Профкомитетът и стопанското ръководство имат правилно отношение към производствените съвещания и обобщителните предложения.

Работната кампания тук е открита от месец декември 1958 г. Тогава профкомитетът е организирал широко обсъждане на новия производствен план и задачите стоящи пред колектива за скъпяване на петилетните срокове. При обсъждането и впоследствие в проведените производствени съвещания до края на месец май са направени 68 работнически предложения. Само през петте месеца са направени 21 предложения. От тях досега е трябвало да се изпълнят 13. Не е доставена само машина за гочене на бангит. Вината за това е преди всичко в отговорника на снабдителната служба Енчо Муниски.

Хубаво е, че за всички предложения има определени отговорници, а срещу изпълнението се вписва датата на изпълнението. Стопанското ръководство е натоварило специален служител да вписва всички направени предложения на производствените съвещания в специална за целта тетрадка. Много важно е работниците да бъдат навреме уведомени кои предложения са приети и кои не. Това в предприятието става на първото следващо събрание на профгрупата.

Трябва да отбележим обаче, че профкомитетът не се е занимавал с организирането и провеждането на производствените съвещания. А има място за подобряване на работата още. Това безспорно е недостатък.

Ш. ЧАУШЕВ
Ив. ЕМИЛЯНОВ

РАЗГОВОР ЗА ТКЗС: Още тази година към твърдо заплащане на труда

Интересни са въпросите за организацията, оптимизацията и заплащането на труда в обединените кооперативни стопанства. Рецида стопанствата вече натрупаха опит и могат да споделят. Тук откриваме разговор по тези въпроси. Канам всички желаещи да се изкажат. Могат да се задават и въпроси.

След състояния се през миналата година исторически VII конгрес на БКП и последвалите го Октомврийски, Ноемврийски и Януарски пленуми на Централния комитет се разгоря мощно всенародно движение за съкращаване сроковете за изпълнение на Третата петилетка. Пред ТКЗС, наред с другите основни задачи, се постави и въпросът за намиране на нови, по-съвършени, по-прогресивни форми за заплащане труда на кооператорите. Една от тях е твърдото парично заплащане, което се прилага от редица колхозни в Съветския съюз. При нас има всички благоприятни условия, този начин на заплащане да бъде приложен още тази година.

ботни над 100 трудоводни, се падат по 7,440 лева.

В производствено-финансовия план за 1959 г. е предвидено да се разпределят между кооператорите 26,300,000 лв. по 24,96 лв. на 1 трудоводен и по 10 хиляди лева на редовно участващи в производството кооператор.

Когато при нас вече се поставя въпрос за преминаване към твърдо парично заплащане, смеятам, че е рисковано да се залага на планирания трудоводен, независимо от това, че неговият размер почти не се различава от достигнатия през 1958 г. Единственото ни съображение за това е, че обединеното ТКЗС не разполага със средства във фонд „Гарантиран минимум“. Ако приемем 25 лв. при евентуално неизпълнение на плана на ше бъдем в състояние да изплатим на кооператорите наличните им пари.

Това наложи една задълбочена, допълнителна оценка на очакваното изпълнение на приходите и разходите по производствено-финансовия план. При нея ние се съобразихме със състоянието на есенните посеви, изпълнението на пролетния посевен план, очакваните средни добиви и изпълнението на плана в животновъдството до 31 май. Освен това взехме под внимание и възлите в сила разпоредби за отменяване на задължителните държавни доставки и натуралното заплащане на МТС. Реално очертаващите се приходи остават същите в сравнение с плана — 42,230,000 лв., а разходите нарастват с около 1 милион лева. Увеличението им е резултат от преминаването към парично заплащане на услугите на МТС.

От чистата сума, която остава за разпределение, в размер около 30,800,000 лева, проектираме да отделим за обществени фондове 21,5 на сто. В този процент е включено 5 на сто за фонд „Гарантиран минимум“, но не повече от 1,600,000 лева. Останалата сума за разпределение между кооператорите, около 24,200,000 лв., осигурява около 23 лева на 1 трудоводен. За да не рискуваме по-големи казакме по-горе не разполагаме със стабилен фонд „Гарантиран минимум“, смятаме, че 22 лева парична оценка за 1 трудоводен ще бъде осигурена при всички обстоятелства. Горната граница на тази оценка няма да бъде закована. При евентуално преизпълнение на доходите и намаление на разходите, тя ще бъде увеличена с определен процент от надплановата сума.

При 22 лева твърда парична оценка се осигуряват и в 4-те села от обединеното стопанство повече доходи, отколкото раз-

пределените през 1958 г.

След приемането на принципа за твърдо парично заплащане всички трудоводни норми и начислените трудоводни след 1 януари т. г. ще бъдат преизчислени на база 22 лева за 1 трудоводен. Сметките на кооператорите за изработените от тях трудоводни ще бъдат съответно презаверени в пари.

В какъв размер да се заплаща изработеното от кооператорите в течение на годината?

Ние не споделяме мнението, според което заробителното през годината да се изплаща месечно в пълен размер, а когато се получават продуктите, те да се заплащат от кооператорите в налични пари. Ако кооператорите плащат основните видове продукция, като пшеница, царевичка, ечемик, сирене, вино и др. в налични пари, то през трето и четвърто тримесечие ще трябва в повечето случаи да плащат с налични пари, а по-малко ще изработват. Ще се получи така, че редица многочленни домакинства или такива, в които има повече деца, ученици, студенти, изобщо големи нужди, не ще бъдат в състояние да си заплатят полагащата им се натурална продукция. Затова смятаме, че ще бъде най-правилно да се авансират месечно в пари до 65 на сто от изработеното или по 14 — 15 лева. Когато се получават авансово или за уравниване на продуктите, да се минават по сметката като стойността им не влияе в размера на полагащата се твърд месечен аванс. Да не се заплащат продуктите от първа необходимост в пари има и засега поне морално-психическо значение за кооператорите.

В тази връзка разглеждаме и въпроса за разпределение на натуралната продукция. Най-правилно ще бъде всички продукти от първа необходимост, с изключение на ливнещата, да се разпределят според вложения труд. Това е и в пълен унисон със социалистическия принцип за разпределение според труда. Пшеница да се осигурява по 300 кг на глава кооперирано население, като се пресметат по цената от 1,80 — 2,20 лева по решението на делегатското събрание.

В състояние ли е обединеното ТКЗС „Комуна“ да осигури със собствени средства твърдо авансирано през годината?

Нашето обединено ТКЗС при сегашно действително положение и финансови разпоредби има пълна възможност да из-

пълни предлагания твърд аванс и да посреща текущите си разходи със собствени средства. Текущите постъпления от животновъдството, странничните предприятия и разни източници и в последна сметка полагащите се аванси за зърнените, техническите и зеленчуковите култури за плодотвене и посадяния материал са напълно достатъчни, дори за пълно изплащане. Затова е необходимо само предприятата и организационните, които сме в договорни отношения да спазват договорната дисциплина. В това отношение за пример бихме посочили ДПП „Винпром“ и ДИП „Победа“ от Павликени, които още през първото тримесечие на годината преведоха полагащите се по сключените с тях договори — аванси. Не е безинтересно да се посочи, че в началото на месец юни стопанството ни разполага, че в БНБ — Павликени с парични средства над 2 милиона лева.

Неоснователно е да се смята, че при нашата всестранно развита икономика (застъпени са различни подотрасли, особено лозарство, пипинерство, техника и зърнените култури, добре развиващо се животновъдство) може да има опасност от значително неизпълнение на плана за приходите и оттам за компрометиране на принципа за гарантирано парично заплащане на труда в ТКЗС.

Приемането на този принцип е вече жизнена необходимост за всички стопанства. Стоящите сега напрегнати текущи задачи не бива да ни опяват. Трябва повече решителност и далновидност в кооператорите и ръководителите.

Ако искаме да видим по-добре недостатъците и несъобразностите в нормирането на труда за отделните категории хора и отрасли, ако искаме да мобилизираме трудещите се за по-редовно участие в работата на ТКЗС, за по-висококачествена работа и повече продукция, трябва без колебание да приемем този нов по-прогресивен начин на заплащане на труда.

Приемането му ще бъде решителна крачка напред по начертания път за подобряване на начина на живот на трудещите се селяни, на доближаване на техния бит до градския, ще бъде мощен стимул за изпълнение и преизпълнение на задачите, поставени в Третата петилетка, в скъратени срокове.

Величко ТАЧЕВ
Плановик

в. „БОРБА“
Стр. 3 бр. 79 от 2. VII. 1959 г.

СЪВЕТИ НА ИНЖЕНЕРА

Повече стопанства с механизирани хармани!

В тия усилни дни всички бързат час по-скоро и без загуби да приберат зърното. Ето защо, още в началото на жътвата работиха 239 комбайни, 47 вилдубера, сплорбъвачки, конски жътварки и хиляди жътвари и жътварки.

Машинно-тракторните станции от окръга с наличните комбайни имат възможност да приберат 60 — 65 на сто от есенниците. Останалата част около 100,000 тона зърно ще бъде овършано с вършачките на МТС и ТКЗС. Това идва да покаже, че засега пък и за в бъдеще, вършачката е и ще си остане важно агротехническо мероприятие.

При вършитбените площи трудът е тежък. Как да се помогне на хората? Единственото разрешение е да се търси помощта на машините. Те могат да отдалечат хората от праха при сламата и осла да им помогнат при вдигането на тежките снопи и чували.

Предимствата на механизирани хармани са големи: икономия на човешки труд, икономия на чували, облекчаване труда на кооператорите, повишаване производителността на вършачката, намаляване разходите по превозването на зърното.

Механизацията на хармана предполага на първо място механизирано подаване на сноните посредством обикновената транспортна лента или специално изработен за целта елеватор. Елеваторът е с дървена конструкция и платнена работна част, направен от брезент с наковани по него дървени летячки. Задвижването може да става от електромотор с мощност 3 — 4 кв., който да предава движението на задвижващия вал с обороти 120 — 150 в минута. Този начин на подаване облекчава труда на подаващите сноните и създава възможност за отдалчаване на вършачката от сноните.

Зърното от сортировача посредством страничен кофичен

елеватор се изсипва в специален дървен кош с вместимост 600 кг, поставен в челната част на вършачката върху кантар-децимал, монтиран и хоризонтиран на дървена площадка. Тук зърното се изтегля и по улея се изпраща в сандък с капацитет около 700 кг, поставен неподвижно върху хидравличната уредба на трактор „ДТ-14“, „ДТ-20“ или „ХТЗ-7“.

За да се избегне неприятният прах, при осила и мекнатата се поставя аспиратор, който засмуква плевата и осила от голямото жулузуйно пливно сито и първия чистител с помощта на вентилатор, който ги засмуква и нагнетява в тръби с диаметър до 300 мм. По този начин се отстранява мекнатата и осилът на 30 — 40 м от вършачката. За задвижване на аспиратора може да се използва превод от вършачката или самостоятелен електромотор с мощност 5 — 8 кв. и обороти 1,500 в минути.

Много труд поглъща ръчното поемане на сламата изпод тръчината и придвижването ѝ до камарата. Механизиранието на ямни операции се постига с използването на система елеватори — сламотранспортори на брой 3 — 4 в зависимост от разстоянието до камарата. Те са прости елеватори с дървени рамки и брезентов транспортна част. Задвижването става от валик, движени от електромотор с мощност до 2 кв и 75 — 100 оборота в минута. Елеваторите трябва да имат пропускатна способност 5,5 — 6,5 тона слама в минута. Скоростта на елеваторната верига 0,9 — 1,1 м в секунда.

Описаният начин на механизацията гарантира намаление на обслужващия персонал двойно или на един вършитбен агрегат се реализира годишна икономия около 1,500 — 2,000 трудоводни.

През вършитбената кампания на 1958 г. в окръга работиха 23 механизирани хармани, от които особено успешно и резултатно в селата Обединение, Иванча, Климентово, Хостица, Лесичери и други.

За 1959 година се предвиждат 35 механизирани хармана в 29 села. Кооператорите и механизаторите от районите на МТС — Ресен и МТС — П. Тръмбеш изработиха по 9 механизирани хармана. Неоправдано обаче е изоставянето на механизаторите от МТС — Елена, Търново и Стражица, които райони са предимно балкански и прибирането на реколтата с вършачки достига до 50 на сто и повече.

До усилната вършитба остават вече дни. За пълна механизация на харман време няма, но внедряването на един или два елемента е възможно и наложително. Не представлява голяма трудност изработката на кофичен елеватор, сандък и кош на трактор „ДТ-14“ или „ДТ-20“ за извозване на зърното. Необходимо са само 5 — 6 човека дни и около 400 — 500 лв. за материали. Възможно е да се избегне прахът при сламата и да се намалият хората даже и с поставянето на един елеватор за сламата, който да я отвежда на 5 — 6 м. За изработката му може да послужат всяко бракувано голямо колело от хедера на комбайн „С-6“ или „Д-6“, каквито има навсякъде из МТС.

инж. В. КАЗАНДЖИЕВ

Кооператори в с. Хаджидимитрово обеззаразват късните домати. Снимка: М. Николов

Нова медицинска апаратура

Неотдавна в Московския стоматологичен институт завършиха опитите с новия тип ултразвукова бормашина...

научи М. Собакин. С апарата могат да се правят най-сложните изследвания...

Новият апарат е разработен във Всесъюзния научно-изследователски институт за медицински инструменти...

Голям интерес представляват апаратът за електрическо стимулиране на дишането...

Значително място в работата на лабораторията заема създаването на апарата за изследване на електрическите явления...

Участниците в заключителния концерт на Окръжния фестивал, изнесен в понеделник — 29 юни...

Хилядите посетители, които бяха дошли в летния театър в Търново...

Смесеният хор при Културния дом на транспортните работници — Г. Оряховица е състав...

Търновци щедро възнаградиха възлюбилите за прекрасната игра с дълго нестихващи аплодисменти.

Смесеният хор при Културния дом на транспортните работници — Г. Оряховица е състав...

Хилядите посетители, които бяха дошли в летния театър в Търново...

Смесеният хор при Културния дом на транспортните работници — Г. Оряховица е състав...

Хилядите посетители, които бяха дошли в летния театър в Търново...

Смесеният хор при Културния дом на транспортните работници — Г. Оряховица е състав...

Да поговорим за промените в нашия живот!

Отзвучи на писмото на Роза Тодорова Генова

Днес сме по-щастливи от вчера, утре ще бъдем по-щастливи от днес

Когато четох поместеното в брой 76 на вестник „Борба“ писмо от другарката Роза Тодорова Генова...

Светеха само кръчмите от където долитаха пиянски викове и песни...

Елате сега в Поликраище, след 15 години народна власт да видите промяната...

Денем по улиците се сръсва хора, лицата на които бяха бледи, замислени и умилни...

Вечер селото потъваше в мрак, Тук-там на купчинки се събираха жените...

Колко прах се вдигаше преди по шосето минаването през селото...

Вечер селото потъваше в мрак, Тук-там на купчинки се събираха жените...

Като предаваме нашите топли и сърдечни поздравии към тази упорита жена...

Всяка събота и неделя на селския площад пък свирят музиката...

Колко право говори Роза за живота в нашата страна преди девети септември 1944 година...

Човек убиваха. А сега какво? Всички работим заедно...

Всички работим заедно, човек убиваха. А сега какво? Всички работим заедно...

ПИСМОТО НА РОЗА НИ РАЗВЪЛНУВА

Отпечатаното във в. „Борба“ писмо на другарката Роза от с. Тиганици, Еленска община...

Човек убиваха. А сега какво? Всички работим заедно...

Всички работим заедно, човек убиваха. А сега какво? Всички работим заедно...

На заключителния концерт

Участниците в заключителния концерт на Окръжния фестивал, изнесен в понеделник — 29 юни...

Смесеният хор при Културния дом на транспортните работници — Г. Оряховица е състав...

Хилядите посетители, които бяха дошли в летния театър в Търново...

Още за популяризирането на Търново

Настъпиха екскурзионните летни дни и отново Търново посреща и изпраща многобройни гости...

Всякога градът ни е предизвиквал възторг у посетителя със своето необикновено интересно месторазположение...

Всякога градът ни е предизвиквал възторг у посетителя със своето необикновено интересно месторазположение...

ЗДРАВНА ПРОСВЕТА

Ракът и лечението му

Читателят на вестника Васил Драганов от с. Зеленик, Беровска община, се интересува от болестта рак...

увеличаване на продължителността на живота...

увеличаване на продължителността на живота...

години, като не пощади и по-ранната възраст...

увеличаване на продължителността на живота...

увеличаване на продължителността на живота...

От статистическите данни, които разполагаме...

увеличаване на продължителността на живота...

увеличаване на продължителността на живота...

ЗДРАВНА ПРОСВЕТА

Ракът и лечението му

Читателят на вестника Васил Драганов от с. Зеленик, Беровска община, се интересува от болестта рак...

увеличаване на продължителността на живота...

увеличаване на продължителността на живота...

Под гнета на колониализма

Докато в нашата страна трудещите се с радост правят преглед на големите промени, настъпили в техния живот...

За безаварийна работа по автотранспорта

В изпълнение на призива на Партията и Правителството за съкращаване срока на Третата петилетка...

водители на автотранспортните предприятия и служби в окръга...

При тази по-сложна обстановка на движение по-чести станаха и случаите на аварии, катастрофи и злополуки...

При тази по-сложна обстановка на движение по-чести станаха и случаите на аварии, катастрофи и злополуки...

Ирчиците за тези неспрещни на нашия социалистически строй прояви се крият главно в това...

Ирчиците за тези неспрещни на нашия социалистически строй прояви се крият главно в това...

Окръжният народен съвет съвместно с окръжното управление на МВР — служба КАТ...

капитан ПЕТРОВ началник служба КАТ при Окръжното управление на МВР

ПИСМО В РЕДАКЦИЯТА

Още за популяризирането на Търново

Настъпиха екскурзионните летни дни и отново Търново посреща и изпраща многобройни гости...

Всякога градът ни е предизвиквал възторг у посетителя със своето необикновено интересно месторазположение...

Всякога градът ни е предизвиквал възторг у посетителя със своето необикновено интересно месторазположение...

КОЛОНА НА ТУРИСТА

Поздрав от връх „Персенк“

Туристическата пионерска група от с. Ново село, която на 21 юни под лозунга „Опознай Родината“...

С туристически поздрав

Дешка Т. Котева Костадин К. Попов

Вестникът помага

Изнесено в бр. 32 на вестник „Борба“ в рубриката „Стършел“ — под заглавие „Сей сек“...

бригада е обрнато внимание. Сега на машиниста преди да тръгнат на работа се извършва преглед най-внимателно...